

Indholdsfortegnelse

Introduktion	4
Lovgrundlag	5
Tildelte ressourcer i rottebekæmpelsen.....	5
Mål for rottebekæmpelsen	5
Succeskriterier.....	6
Indsatsområder	7
Tiltag og aktiviteter	8
Bekæmpelse med elektroniske fælder	8
Aktiviteter ved bekæmpelse med intelligente fælder.....	8
Optimering af administration.....	8
Aktiviteter ved optimering af administrationen	8
Vidensdeling	9
Opsætning af kloakfælder.....	9
Hurtigere udbedring af defekte kloakker og afløbsinstallationer	9
Fokus på giftforbruget.....	10
Privat bekæmpelse	11
Tilsyn med rottebekæmpelsen.....	11
Samarbejde mellem den kommunale rottebekæmpelse og SK Spildevand A/S.....	12
Status	13

Introduktion

Rotter betegnes som skadedyr i Danmark, da de kan forårsage bygningskader og sprede sygdomme til mennesker og dyr. Derfor er alle kommuner forpligtede til at forebygge og bekæmpe rotter.

Handleplanen er et forpligtende værktøj, der skal være medvirkende til at sikre en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af rotter i hele Slagelse kommune.

Kommunen er jf. lovgivningen forpligtiget til at revidere rottehandleplanen minimum hvert tredje år. Nærværende handleplan dækker perioden 2023 til og med 2025.

Der er i Slagelse Kommune identificeret tre indsatsområder, der vil være centrale for den årlige planlægning af forskellige forebyggelses- og bekæmpelsesinitiativer. Indsatsområderne skal være med til at løfte den kommunale rottebekæmpelse og fastholde den gode praksis i den praktiske og administrative udførelse af den kommunale rottebekæmpelse i kommunen.

De tre indsatsområder er:

- Den praktiske effektive bekæmpelse
- Tværfagligt samarbejde i den kommunale administration
- Kommunikation og information (dialog og vejledning til borgerne)

Med nærværende rottehandleplan synliggøres den kommunale rottebekæmpelse, og de valgte indsatsområder præsenteres.

Rottehandleplanen opfylder de krav, der findes i rottebekendtgørelsen:

- Overordnede mål for rottebekæmpelsen i kommunen
- Tildelte ressourcer til rottebekæmpelsen
- Målelige succeskriterier for rottebekæmpelsen
- Udvælgelse af særlige indsatsområder
- Konkret beskrivelse af tiltag til opnåelse af beskrevne mål
- Plan for den kommunale kloakrottebekæmpelse og samarbejde med forsyningen om kloakrottebekæmpelse indeholdende beskrivelse af omfang og metoder (fælder, spærrer, gift mv.)
- Plan for kommunens tilsyn med privat rottebekæmpelse, hvis kommunen tillader privat rottebekæmpelse

Rottehandleplanen er et værktøj, som kan benyttes af både borgere, rottebekæmpere og kommunale sagsbehandlere i arbejdet med at opnå en så effektiv forebyggelse og bekæmpelse af rotter som muligt.

Lovgrundlag

Den kommunale rottebekæmpelse foretages efter gældende lovgivning, vejledninger og forskrifter fra Miljøstyrelsen.

Rottehandleplanen er udarbejdet på baggrund af kravene i Bekendtgørelse nr. 2307 af 06/12/2021 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter¹, herefter kaldet Rottebekendtgørelsen – og bilag 1 i Bekendtgørelse nr. 1297 af 18/09/2022 om ændring af bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter².

Tildelte ressourcer i rottebekæmpelsen

Den kommunale rottebekæmpelse er gebyrfinansieret via ejendomsskatten (hvile i sig selv princippet) ihvertfald til og med 2023.

Der forventes en ny permanent model for beregning og opkrævning af rottegebyret i 2024 og frem.

Det kan ikke udelukkes, at rottebekæmpelse fra 2024 overgår til statsfinansiering som DUT-midler.

Grundlaget for tildeling af DUT-midler forventes oplyst ultimo 2023.

Budgettet på området er p.t. fastlagt ud fra hvile-i-sig-selv princippet, hvorfor gebyret som udgangspunkt skal være i balance med udgifterne over en årrække.

Beløbet dækker udgifter til den faktiske bekæmpelse, elektronisk overvågning, elektroniske fælder, myndighedsarbejde og administration.

Nærværende handleplan har et budget på 0,091 ‰ af ejendomsværdien p.t.

Årlig forventet ressource til den praktiske rottebekæmpelse og sekretærbistand

Ca. 7,5 årsværk (opnormering med 1 årsværk - varierende på baggrund af antallet af anmeldelser det enkelte år)

Årlig forventet ressource til det, administrative og myndighedsmæssige arbejde i forvaltningen

Ca. 1,5 årsværk (opnormering med 1 årsværk)

Mål for rottebekæmpelsen

Den praktiske effektive bekæmpelse af rotter

Det overordnede mål er, at både forebyggelsen og bekæmpelsen af rotter skal være effektiv.

En effektiv forebyggelse kan indebære at skabe overblik og finde årsager til forekomsten af rotter samt at holde rotterne nede i kloakkerne. En effektiv bekæmpelse indebærer bl.a., at der sikres kvalitet og kontinuitet i bekæmpelsen, og at tilsyn målrettes.

Succeskriterier

Slagelse Kommune opstiller tre succeskriterier, der giver et hurtigt overblik over, om målene for rottebekæmpelse er nået.

1. Antal ejendomme med gentagne rotteproblemer reduceres i forhold til 2022-niveauet

- *Baggrund for succeskriteriet:*
Antallet af ejendomme med gentagne rotteproblemer bruges som indikator for, at rottebekæmpelsen er effektiv.

2. Giftforbruget pr. anmeldelse skal fastholdes på nuværende lave

- *Baggrund for succeskriteriet:*
Bekæmpelse med gift er sjældent en god langsigtet løsning. Et stort giftforbrug kan være skadeligt for miljøet og gøre rotterne resistente. At undgå at bruge gift er ikke et mål i sig selv. Ved hver anmeldelse vurderes det, om gift er den mest effektive bekæmpelsesmetode.

3. Mindre end 1 % borgerklager i forhold til indkomne rotteanmeldelser årligt

- *Baggrund for succeskriteriet:*
Borgernes tilfredshed med rottebekæmpelsen er et udtryk for bekæmpelseseffektiviteten.

4. Kortere sagsbehandlingstid i forhold til 2022-niveauet

- *Baggrund for succeskriteriet:*
Længden af sagsbehandlingstiden er et udtryk for, hvor effektiv sagsbehandlingen er.

Indsatsområder

Kommunen har, som tidligere beskrevet, valgt at fokusere på tre indsatsområder i handleplanens periode 2023 - 2025:

- Den praktiske effektive bekæmpelse
- Tværfagligt samarbejde i den kommunale administration
- Kommunikation og information (dialog og vejledning til borgerne)

Indsatsvalgene afspejler de tiltag, kommunens ønsker at arbejde med for at opnå målsætningerne. Arbejdet med indsatserne vil være en proces, hvor kommunen løbende tager stilling til, hvad der skal til, for at arbejdet med indsatserne er effektivt.

Tiltag og aktiviteter

For at kunne opnå en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af rotter og opfylde succeskriterierne arbejder kommunen med forskellige tiltag. Tiltagene er valgt ud fra, at de vil dække området bredt og være gavnlige i både by- og landzone. Derfor vil kommunen arbejde med at bekæmpe og forebygge både overfladerotter og kloakrotter.

- Bekæmpelse med elektroniske fælder
- Optimering af administrationen
- Vidensdeling
- Hurtigere udbedring af defekte kloakker og afløbsinstallationer
- Fokus på giftforbruget

Bekæmpelse med elektroniske fælder

Ved anvendelse af elektroniske fælder bliver både tilsyn, bekæmpelse og forebyggelse effektiviseret.

De elektroniske fælder fås i forskellige udgaver, men er alle smarte ved, at der er monteret et simkort, der sender besked til rottebekæmperne, når fælden er aktiveret. Dette betyder, at rottebekæmperne ikke skal tjekke fælderne fast, men i stedet kan nøjes med at rykke ud, når der er fangst.

Aktiviteter ved bekæmpelse med intelligente fælder

- Opsætning og drift af 205 elektroniske fælder
- Opsætning og drift af minimum 500 elektroniske klapfælder
- Opsætning, tilsyn og drift af det forskellige elektroniske udstyr samt jævnlig vurdering af placering i forhold til den mest effektive indsats

Optimering af administration

For at sikre en effektiv forebyggelse og bekæmpelse er det vigtigt at sikre og understøtte tværfagligt samarbejde og vidensdeling mellem administrationen og driften på området. Det er i den forbindelse vigtigt at kunne følge bekæmpelsesforløb og statistikker for løbende at kunne evaluere bekæmpelsen og foretage forbedringer.

Aktiviteter ved optimering af administrationen

- Løbende analysere og evaluere på data
- Overvåge og evaluere lange bekæmpelsesforløb
- Halvårligt at rapportere driftsstatus af rotteområdet til det aktuelle politiske udvalg
- Sikre intern tværfaglig vidensdeling, minimum to gange årligt med interessenterne
- Udvælge områder til rottebekæmpelse i kloak i samarbejde med Envafors A/S
- Planlægge og udføre info-kampanjer målrettet borgerne
- Følge udviklingen på området og aktivt deltage i erfa med henblik på erfaringsudveksling med andre kommuner

Vidensdeling

For at kunne lave en effektiv forebyggelse af rotter er det nødvendigt at dele viden. Det er ønskeligt at give borgerne mulighed for at opnå kompetencer til i højere grad at forebygge rotter, og derfor planlægges fx deltagelse i lokale events med oplysninger om rotter og bekæmpelse.

Endvidere vil kompetenceudviklingen blive rettet mod boligselskabernes ejendomsfunktionærer, da det kan komme flere borgere til gode.

Flere muligheder

I tillæg til undervisningen tilbydes muligheden for en overjordisk undersøgelse af rotter ved ejendommene. Ved den overjordiske undersøgelse vil grundejer eller den ansvarlige for ejendommen blive gjort opmærksom på, hvilke tiltag der vil kunne etableres for at forebygge rotter og sikre ejendommen. På den måde vil grundejer eller den ejendomsansvarlige få redskaber til selv at holde øje med problematikker, der vil kunne medføre rotter.

Hvis tiltaget viser sig at være en succes, vil der være mulighed for at udvide tilbuddet, så flere private grundejere kan også få mulighed for at få undervisning og overjordiske undersøgelser.

Aktiviteter ved vidensdeling, som implicerer både driften og administrationen

- Udvikling af undervisningsmateriale om rottesikring af ejendomme
- Tilbyde undervisning og gennemgang af ejendomme til alle ejendomsfunktionærer
- Afholde undervisning
- Evaluere forløb af tiltagene
- Evt. udvidelse af undervisningstilbud og tilbud om gennemgang af ejendomme til alle grundejere

Opsætning af kloakfælder

Der er i 2018 igangsat bekæmpelse af rotter med kloakfælder. I perioden 2020 indtil 2024 råder kommunen over 205 kloakfælder. Herefter er der mulighed for at planlægge en ny periode. I givet fald skal leje og service – eller eventuelt køb - af kloakfælderne i udbud.

Kloakfælderne kan opsættes i udvalgte områder, hvis det er muligt i forhold til ledningsnettet. Kommunen kan i samarbejde med Envafors A/S opsætte kloakfælder i deres ledningsnet. Det er ikke muligt at opgøre kloakfældernes effektivitet.

Aktiviteter ved opsætning af kloakfælder

- Udvælge områder og planlægge forløb
- Opsætte kloakfælder

Hurtigere udbedring af defekte kloakker og afløbsinstallationer

Defekte kloakker er en hyppig årsag til rotteanmeldelser i byzonen. Der håndhæves jf. kommunens administrationsgrundlag³ således, at der i første omgang henstilles om at få udbedret kloakdefekter med evt. opfølgende varsel om påbud.

Aktiviteter i forbindelse med tiltag

- Rådgive grundejere ved bekæmpelse og varsel af påbud
- Meddele påbud om udbedring af kloakdefekter
- Følge op på sagen efter endt tidsfrist
- Evt. politianmeldelse eller selvhjælpshandling, hvis påbud ikke efterkommes

Fokus på giftforbruget

Der vil fortsat være fokus på giftforbruget. For at sikre en effektiv bekæmpelse og forebyggelse af rotter er det nødvendigt med en kontinuerlig stillingtagen til hvilke metoder, der vil være mest effektive i en given situation.

Der benyttes om muligt giftfri metoder, da det ofte er mere langtidssikre løsninger, som også vil gavne miljøet og nedbringe antallet af resistente rotter.

For at kunne optimere bekæmpelsen og sørge for, at der i fremtiden bekæmpes så effektivt og giftfrit som muligt, følges giftforbruget tæt. På den måde sikres, at der kun benyttes gift i de bekæmpelsesforløb, hvor det vil være den mest effektive form.

Aktiviteter ved fokus på giftforbruget

- Administrativt tilsyn og overvågning af giftforbruget
- Dialog og vidensdeling driften og administrationen imellem vedr. bekæmpelsesmetoder i aktuelle sager

Privat bekæmpelse

Rottebekæmperne skal være registreret i Miljøstyrelsens autorisationssystem MAB.

En R1-autoriseret person har lov til erhvervsmæssig forebyggelse og bekæmpelse af rotter samt etablering af sikringsordninger.

En R2-autoriseret person har lov til at foretage bekæmpelse af rotter på egen ejendom ved særlige opfyldte betingelser.

R1- og R2-bekæmpere skal overholde alle vejledninger, bekendtgørelser og forskrifter for rottebekæmpelse og bekæmpelse med gift fra Miljøstyrelsen.

Den private bekæmpelse skal følge den kommunale handleplan.

Tilsyn med rottebekæmpelsen

Administrationen fører tilsyn med både den kommunale og private rottebekæmpelse jf. Rottebekendtgørelsen. Tilsynene udføres som stikprøvekontroller og består af både fysiske og administrative tilsyn. De administrative tilsyn kan fx være kontrol af oplysninger givet til kommunen eller tilsyn med giftforbruget.

Der føres tilsyn med følgende:

- Gyldig R1- eller R2-autorisation
- Bekæmpelsesforløb
- Sikringsordninger
- Overholdelse af resistensstrategien

Vurderes det ved tilsynene, i forbindelse med de private rottebekæmpere eller sikringsordninger, at bekæmpelsen ikke overholdes eller er i strid med lovgivningen, denne handleplan, andre retningslinjer eller at bekæmpelsen er utilstrækkelig, kan kommunen vælge at overtage bekæmpelsen straks jf. § 6, stk. 7 i Rottebekendtgørelsen.

Samarbejde mellem den kommunale rottebekæmpelse og Envafors A/S

Envafors A/S deltager i minimum to møder årligt om rottebekæmpelsen generelt, hvor der udveksles viden på området. Envafors A/S bidrager med generel kloakforståelse, hvilket også kan gøre sig gældende i specifikke rottesager.

Envafors A/S er behjælpelig med at bekæmpe rotter på egne arealer og i eget ledningsnet - i samarbejde med administrationen og Entreprenørservice - og bidrager i planlægningen af placering af rottefælderne. Dette giver et godt erfaringsgrundlag, som den kommunale rottebekæmpelse kan drage nytte af.

Bilag og referencer

1. Bekendtgørelse nr. 2307 af 06/12/2021 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (Rottebekendtgørelsen)
2. Bekendtgørelse nr. 1297 af 18/09/2022 om ændring af bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter
3. Administrationsgrundlag for håndhævelse af rottebekæmpelse i Slagelse Kommune

Bilag 1: Status vedr. rotteanmeldelser, besøg etc.

Bilag 1

Status

I Slagelse Kommune udføres rottebekæmpelsen af autoriserede medarbejdere i Entreprenørservice. Udover den faktiske rottebekæmpelse arbejdes der i administrationen med både bekæmpelse og forebyggelse af rotter. Antallet af anmeldelser i tabel 1 viser, at antallet af rotteanmeldelser stiger. Da antallet af rotteanmeldelser også er stigende på landsplan, anses stigningen som et generelt problem. Den generelle stigning kan skyldes flere ting. Der har i en lang årrække været gode levevilkår for rotterne i Danmark, men stigningen kan også være et udtryk for øget opmærksomhed fra borgerne eller bedre registrering af data i it-systemer.

Tabel 1: Udvikling gennem årene fra 2011-2021

Årstal	Rotte-anmeldelser	1.	Besøg pr. anmeldelse	Antal kg gift udlagt	Gram gift pr. anmeldelse	Kloak - relaterede anmeldelser	Antal gentagne anmeldelser på samme adresse
2011	1746	-	-	2213,30	1268	-	178
2012	2469	-	-	2336,02	947	-	391
2013	2072	3911	1,89	1387,00	669	68	525
2014	2423	5131	2,12	1322,06	546	119	667
2015	3229	8202	2,54	1498,09	464	98	850
2016	3348	12919	3,86	1666,41	498	111	717
2017	3548	11817	3,33	1372,00	387	135	722
2018*	3691	-	-	1087,37	295	-	-
2019	2876	9934**	3,45	377,18	131	291	-
2020	4127	10385* *	2,51	269,78	65	365	-
2021	2465	8833**	3,58	170,14	69	211	-
2022	2292	7652	3,3,3	96,02	42	341	< 88

* Tallene for 2018 er ukorrekt og misvisende pga. skift af fagsystem, og derfor udeladt.

** Tallene for besøg i årene 2019 til 2021 vises i DriftsWeb (kommunens fag it-system) som "løste opgaver"

De mange anmeldelser i særligt 2020 har forårsaget en stigning i antal tilsyn udført af rottebekæmpere. Dette er et tegn på, at rottebekæmpere generelt har travlt med at følge det stigende antal anmeldelser, ligeledes som den administrative opfølgning med forvarsel, påbud og færdigmeldinger har fået opbygget et større ressourcetræk end normeret.

En stigning i antallet af anmeldelser medfører også, at det kan være vanskeligt at foretage alle tilsyn lige effektivt med dertilhørende dialog, afgrænsning af problematikker og løsninger heraf. Endvidere har det ikke frigjort tid til forebyggende bekæmpelse.

Et af succeskriterierne i den tidligere handlingsplan var, at der ville være færre kloakrelaterede anmeldelser. Som det ses i tabel 1, er faldet i antallet af kloakanmeldelser ikke entydigt. Derfor vil der fortsat være fokus på dette område i den nuværende planperiode.